

ESO 1966

9.04
1966

ZARZĄDZANIE PRZEDSIĘBIORSTWEM (GOSPODARSTWEM) ROLNYM

Prepared by

Allan E. Lines
Extension Economist

Department of Agricultural Economics and Rural Sociology
The Ohio State University

LIBRARY
JUN 14 1966
SOC.

June 1992

**ZARZĄDZANIE
PRZEDSIĘBIORSTWEM
(GOSPODARSTWEM)
ROLNYM**

**PODSTAWOWE ZASADY ISTOTNE DLA
ZROZUMIENIA ZAGADNIENIA**

PODSTAWOWA FORMUŁA ZYSKU

$$\begin{aligned} \text{ZYSK} &= \text{PRODUKCJA SPRZEDANA} \\ &\quad \times \\ &\quad (\text{CENA JEDNOSTKOWA PRODUKTU} \\ &\quad - \\ &\quad \text{KOSZT JEDNOSTKOWY PRODUKTU}) \end{aligned}$$

*ZYSK JEST DETERMINOWANY PRZEZ
TRZY ZMIENNE:*

- ** WIELKOŚĆ PRODUKCJI**
- ** CENY**
- ** KOSZTY**

WARTOŚĆ TYCH TRZECH WAŻNYCH ZMIENNYCH STANOWI FUNKCJĘ CZYNNIKÓW BĘDĄCYCH POD KONTROLĄ FARMERA

WYSOKOŚĆ PRODUKCJI SKALA PRODUKCJI
NORMY PRODUKCJI

CENY SKALA PRODUKCJI
MARKETING

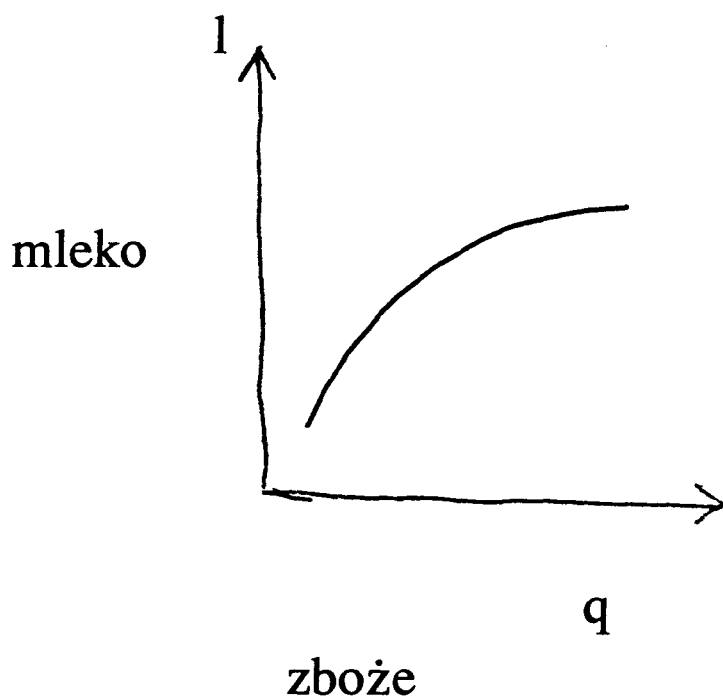
KOSZTY SKALA PRODUKCJI
NORMY PRODUKCJI
WYDAJNOŚĆ PRACY
WYDAJNOŚĆ KAPITAŁU
KONTROLA KOSZTÓW
MARKETING (ZAKUPU)

**TE CZYNNIKI ODDZIAŁUJĄ
NA TRZY ZMIENNE PRZY
ZASADACH NIE
ULEGAJĄCYCH ZMIANIE**

*ADAM I EWA, ADAM SMITH, WASI
DZIADKOWIE I WY UŻYWALIŚCIE I
UŻYWACIE TYCH SAMYCH
FIZYCZNYCH I EKONOMICZNYCH
ZASAD*

**** ZMNIEJSZAJĄCE SIĘ ****
**** PRZYCHODY ****

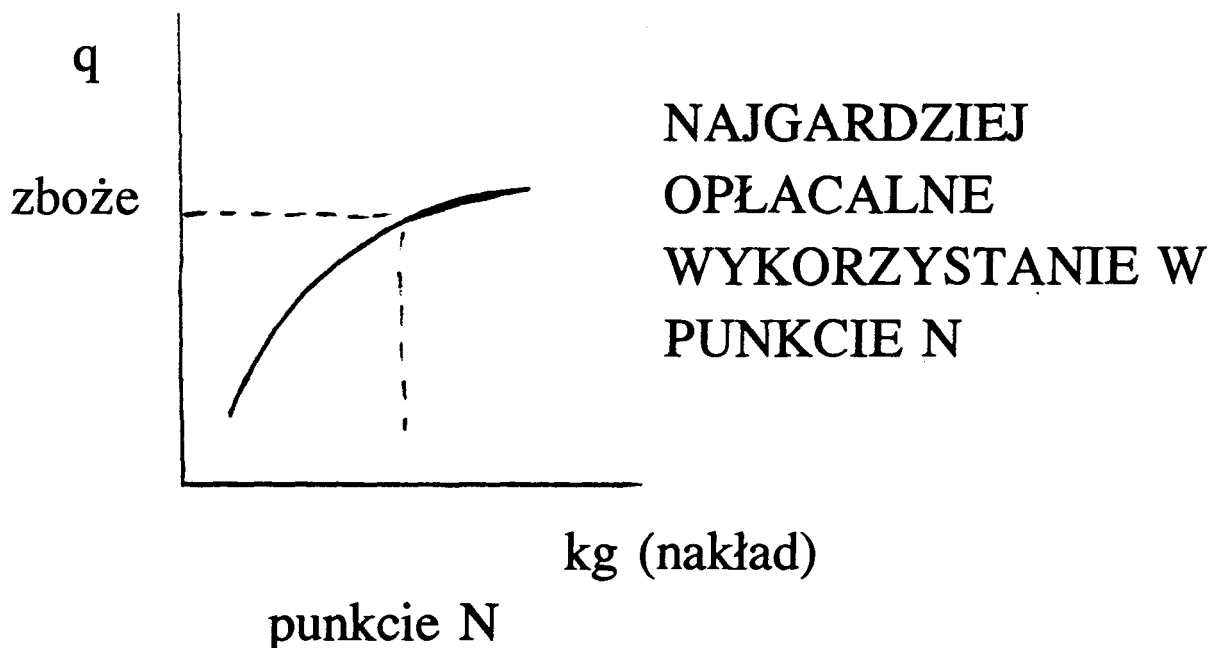
DODATKOWE JEDNOSTKI NAKŁADÓW
PRZYNOSZĄ MNIEJSZE PRZYROSTY
PRODUKCJI

OPŁACALNE WYKORZYSTANIE NAKŁADÓW

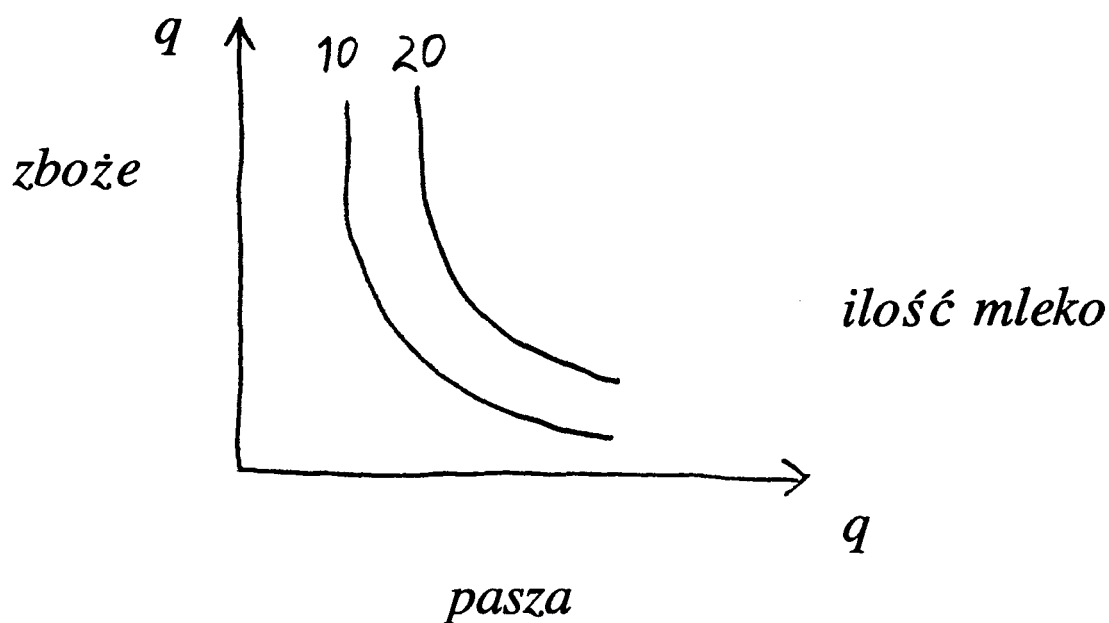
ZWIĘKSZAJ NAKŁADY DOPÓKI
DODATKOWO PONIESIONY KOSZT NIE
PRZEWYŻSZY PRZYCHODU

**** KOSZT MARGINALNY (KRAŃCOWY) =
PRZYCHÓD MARGINALNY (KRAŃCOWY)**

STRUKTURA NAKŁADÓW

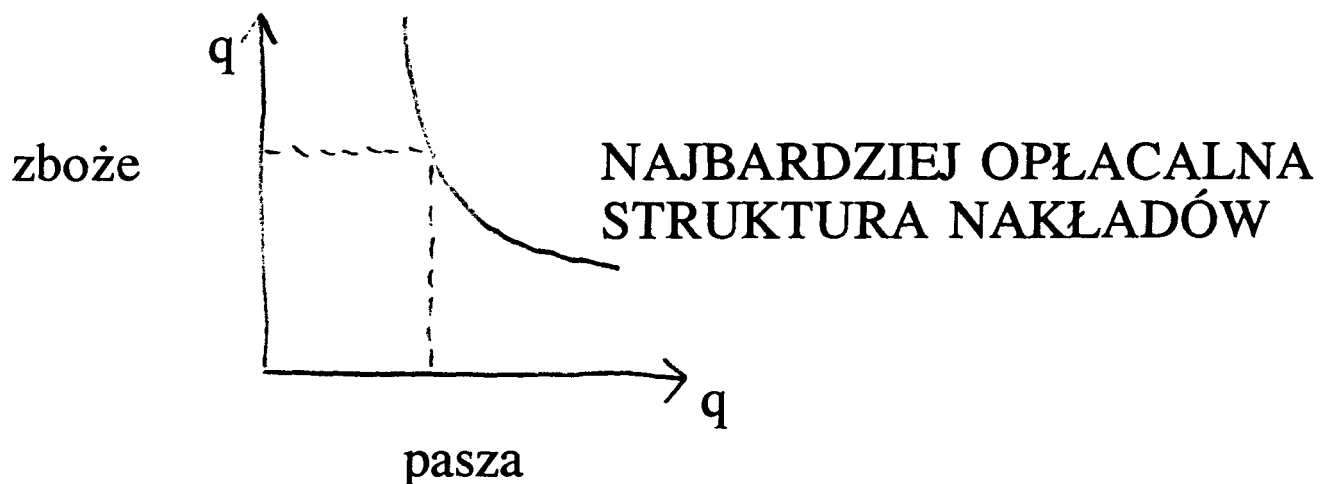
RÓŻNE STRUKTURY NAKŁADÓW
PRZYNOSZĄ TĘ SAMĄ WIELKOŚĆ
PRODUKCJI

OPŁACALNOŚĆ WYKORZYSTANIA NAKŁADÓW O RÓŻNEJ STRUKTURZE

KAŻDY DODATKOWY NAKŁAD PRZYNOSI
ZMNIEJSZAJĄCE SIĘ PRZYCHODY

***WYKORZYSTAJ KAŻDY NAKŁAD DOPÓKI
DODATKOWA JEDNOSTKA KOSZTU NIE
PRZEWYŻSZY WIEŁOŚCI PRZYCHODU***

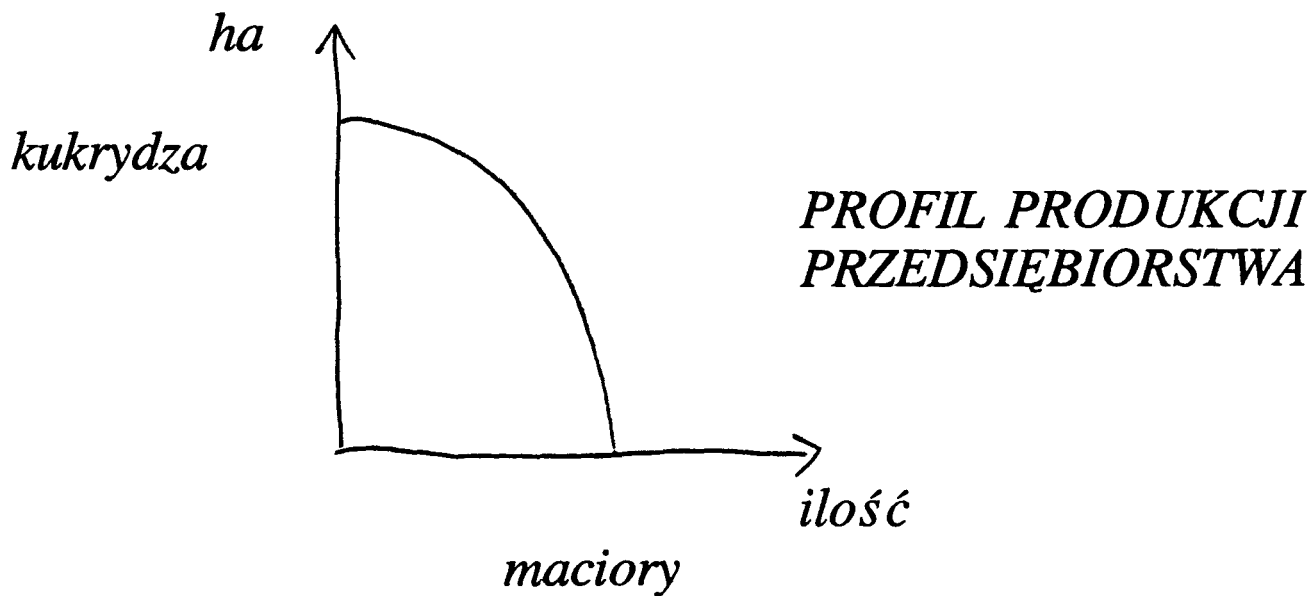

***ISTNIEJE METODA POZWALAJĄCA NA OKREŚLENIE NAJBARDZIEJ
OPŁACALNEJ STRUKTURY NAKŁADÓW***

***UŻYJ SWOJEJ OCENY LUB/I LINIOWEGO PROGRAMOWANIA PRZY
PODEJMOWANIU DECYZJI***

STRUKTURA PRODUKCJI

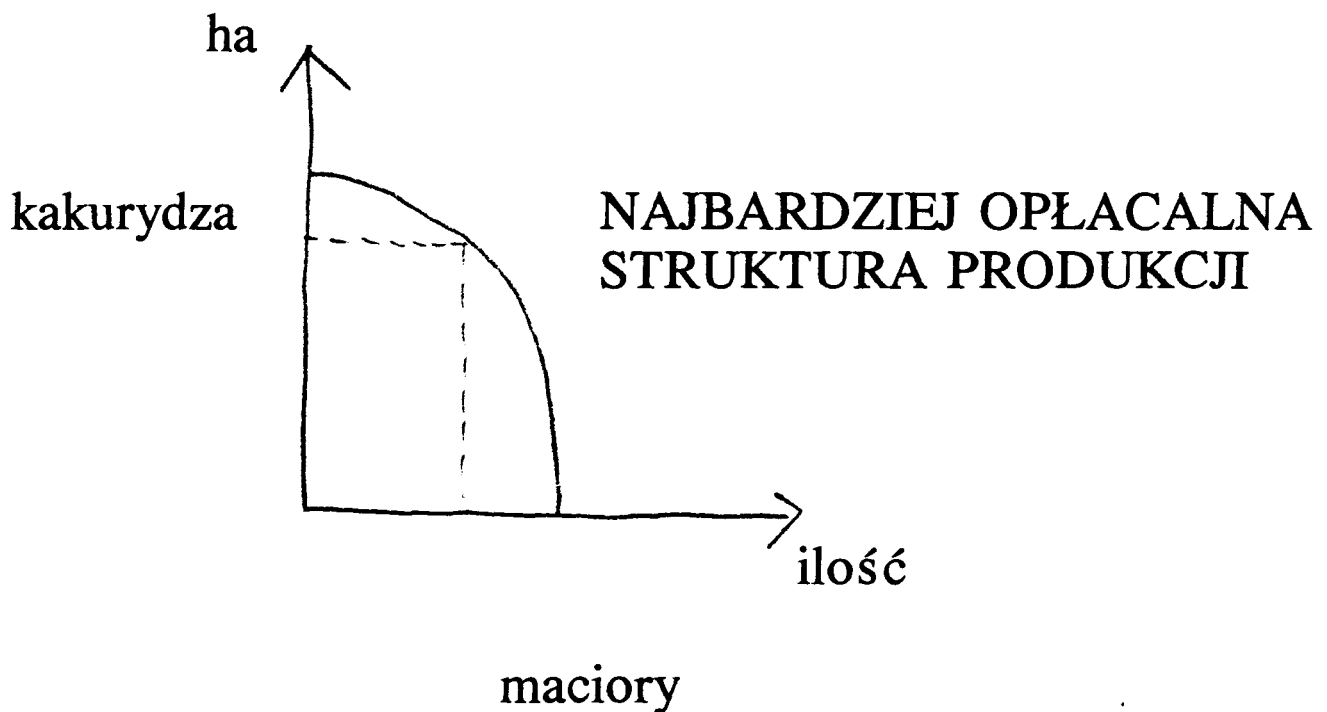
***DANA WIELKOŚĆ NAKŁADU MOŻE
BYĆ WYKORZYSTANA DO
WYTWORZENIA RÓŻNYCH
PRODUKTÓW (RÓŻNEJ
STRUKTURY PRODUKCJI)***

***** KAŻDY ROLNIK MA WYBÓR *****
****** CO I ILE PRODUKOWAĆ ******

NAJBARDZIEJ OPŁACALNA STRUKTURA PRODUKCJI

***WYBÓR PROFILU PRODUKCJI PRZY
KTÓREJ OSIĄGA SIĘ MAKSYMALNY ZYSK
NETTO***

****** ISTNIEJE PROFIL (STRUKTURA) PRODUKCJI
PRZY KTÓREJ OSIĄGA SIĘ NAJWIĘKSZE ZYSKI***

****** UŻYJ BUDŻETU LUB LINIOWEGO
PROGRAMOWANIA DO PODEJMOWANIA DECYZJI***

NAJWAŻNIEJSZE KONCEPCJE KOSZTÓW

**** KOSZTY ZMIENNE**
*ZMIENIAJĄ SIĘ WRAZ Z
WIELKOŚCIĄ PRODUKCJI*

**** KOSZTY STAŁE**
*POZOSTAJĄ NIEZMIENNE BEZ
WZGLĘDU NA WIEKOŚĆ PRODUKCJI*

**** KOSZTY KRAŃCOWE
(MARGINALNE)**
*PONOSZONE NA KAŻDĄ
DODATKOWĄ JEDNOSTKĘ
PRODUKTU*

**** KOSZTY ALTERNATYWNE
(UTRACONYCH MOŻLIWOŚCI)**
*POJAWIAJĄ SIĘ W WYNIKU
PONIESIENIA NAKŁADÓW NA DANĄ
A NIE INNĄ PRODUKCJĘ*

KOSZTY ZMIENNE

POTENCJALNE PRZYCZYNY NISKIEGO ZYSKU

- ** ZBYT DUŻE NAKŁADY**
- ** CENY NA ŚRODKI PRODUKCJI ZBYT WYSOKIE**
- ** ZBYT MAŁE NAKŁADY**
- ** NIEWŁAŚCIWE NAKŁADY**
- ** NIEWŁAŚCIWA STRUKTURA NAKŁADÓW**

CZYNNIKI ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ

- ** WIELKOŚĆ**
- ** NORMY PRODUKCJI**
- ** WYDAJNOŚĆ PRACY**
- ** KONTROLA KOSZTÓW**
- ** WYDAJNOŚĆ KAPITAŁU**
- ** MARKETING/ZAKUP**

KOSZTY STAŁE

NAJCZĘSTSZE PRZYCZYNY NISKIEGO ZYSKU

- ** *ZBYT MAŁE* *
- ** *ZBYT DUŻE*
- ** *NIEWŁAŚCIWE NAKŁADY*
- ** *NIEWŁAŚCIWA STRUKTURA*
- ** *NIEEFEKTYWNE UŻYTKOWANIE*

CZYNNIKI ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

- ** *WIELKOŚĆ*
- ** *WYDAJNOŚĆ PRACY*
- ** *WYDAJNOŚĆ KAPITAŁU*
- ** *KONTROLA KOSZTÓW*
- ** *MARKETING/ZAKUP*
- ** *NORMY PRODUKCJI*

WIELKOŚĆ GOSPODARSTWA ROLNEGO

***GOSPODARSTWA ROLNE MOGĄ
BYĆ ZBYT DUŻE LUB ZBYT MAŁE***

**** KOSZTY MOGĄ BYĆ ZBYT WYSOKIE W
OBU PRZYPADKACH**

**** PRZYCHODY MOGĄ BYĆ ZBYT NISKIE
W OBU PRZYPADKACH**

JAK *DUŻE*?

DUŻE NA TYLE ABY ZAPEWNIĆ:

- = WYDAJNE ZUŻYCIE ZASOBÓW**
- = REDUKCJĘ KOSZTÓW STAŁYCH
NA JEDNOSTKĘ PRODUKTU**
- = MINIMALIZACJĘ KOSZTÓW NA
JEDNOSTKĘ PRODUKTU**
- = DOSTARCZENIE
WYSTARCZAJĄCEGO DOCHODU**

MAŁE NA TYLE ABY ZAPEWNIĆ:

- = UTRZYMANIE KONTROLI
KOSZTÓW**
- = UTRZYMANIE PRODUKCJI POD
KONTROLĄ**
- = UTRZYMANIE NIEZBĘDNYCH
REZERW**